

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1549. usque ad annum 1551 - ... Atque Tabulis
Chronologicis Ab Anno Christi 1000 Usque Ad 1595 ...

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118537

§. 99. Trevirensis Synodus Provincialis.

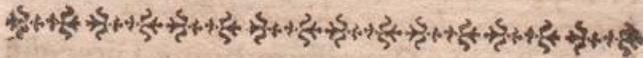

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66584](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66584)

Julius III. Diploma pro convocanda Synodo promulgat.

HISTORIÆ
ECCLESIASTICÆ
LIBER CXLV.

PAULUS III. ROM. PONT.
CAROLUS V. IMP. OCC.

§. XCIX.

Trevirensis Synodus Provincialis.

Occurrit tertia adhuc Provincialis Sæcul. XIV.
Synodus, quæ a Joanne de Isem- A.C. 1549.
burg Electore, ac Trevirensi Ar-
chiepiscopo ad diem decimam tertiam Labbe Coll.
Maji indicta hoc anno celebrata fuit, ac Conc. tom. 14
p. 705. & seq.
Hist. Eccles. Tom. XL. A ceden-

Sæcul. XVI. cedentibus Tullensi, Metensi, ac Viro-
A. C. 1549. dunensi Episcopis ejusdem Suffraganeis,
 ac universo Trevirensis Ecclesiæ Me-
 tropolitanæ Capitulo: Congregatis igitur omnibus præprimis Archiepiscopus hæc exposuit: *Orthodoxorum Patrum, & Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, sinceroque corde semper exoptantes, ut universum Clerum, & gregem nobis commissum pura, ac sana Evangelicæ veritatis doctrina pascamus, & reficiamus, hinc de consilio Capituli nostri consentientibus etiam nostrorum Suffraganeorum Procuratoribus Collegas nostros, nostrumque Clerum congregavimus, ut antiqua statuta innovemus, atque ea nova in usum deducamus, quæ in præsentî Concilio pro temporum, ac rerum necessitate condemus, utpote summe necessaria, pro hujus ævi iniquitate, ubi hæresis, & impietas in morem hydræ identidem enascitur, seque latius ubique diffundit.*

Post hæc Concilium hujus Diœcesis calamitates fusius enarrans, viginti articulos exponit, qui omnes morum emendationem respiciunt, excepto primo, ubi de fide Orthodoxa fideliter, ac firmiter tenenda agit, ac præcipit, ut omnes, & singuli non solum adhæreant his, quæ in divinorum eloquiorum canone expressa sunt, verum etiam his, quæ Ecclesia sancta catholica habet, & quæ omnium Orthodoxorum consensu probata, & recepta

pta sunt, neque ulla ratione, aut persuasione a veritate fidei, Ecclesie, & Evangelii, quod acceperunt, & in quo stant, & salvantur omnes gentes, avelli se patiantur; sed in eo, quod hactenus pie, & recte docti sunt, & crediderunt, permaneant.

Sæc. XVI.

A.C. 1549.

Secundus articulus jubet, ut nullus prædicet, nisi ab Episcopo ordinario, vel ejus vicario, admissus fuerit, & si quis etiam religiosus Apostolicæ Sedis privilegio nitatur, tenebitur nobis, aut Vicariis nostris, de hoc fidem legitimam facere: Laicis vero prorsus interdiciamus, ne prædicandi officium usurpent, aut occulta conventicula faciant, & sacerdotum simplicitatem eludant, & si forte necessitas postulet, ut sacerdos tanquam inutilis, & indignus a cura gregis debeat removeri, servato ordine juris de hoc agendum est apud Episcopum, ad cujus officium tam desitutio, quam institutio sacerdotum pertinere dignoscitur. Omnes vero & singulos, aliter quam præmissum est publice vel privatim prædicationis officium usurpare præsumentes, præsentis statuti rigore excommunicationis vinculo innodamus, & excommunicatos declarari publice mandamus: & nisi resipuerint, alias competentis pœna a nobis aut nostris suffraganeis, vel locorum ordinariis, plectendi sunt.

Tertio articulo Episcopis injungitur, ut illos, quibus prædicandi, vel alios instituendi potestas tradenda est, prius probent,

A 2   atque

Sæcul. XVI atque examinent, ne peregrinis forte &
A. C. 1549. hæreticis doctrinis imbuti, non satis perspe-
 cti recipiantur in ovile Christi, ad gra-
 vem dominici gregis perniciem. Attamen
 non tam eloquentiores quam sapientiores, ne-
 que tam argutiores, quam meliores eligendi
 sunt, modo gregi sana doctrina pascendo non
 sint prorsus idonei. Immo tanto magis
 aliquoties cavendus est is, qui eloquentia pol-
 let, quanto plus ob eloquentiam, dum recte
 dicere & docere existimatur, nocere & fal-
 lere potest.

Quartus articulus plura complecti-
 tur monita circa Verbi Divini prædica-
 tionem, ac præcipit, ut Prædicatores
 verbum veritatis recte & bona fide tractent,
 tanquam dispensatores multiformis gratiæ
 Dei omittis his, quæ a puritate Evangelii
 aliena sunt, vel supervacanea, vel parum æ-
 didicantia: sed nec opinabilia, ac dubia pro
 certis & receptis asseverare audeant. Ab
 apocryphis abstineant, & quæ Ecclesia oc-
 cultanda esse decrevit, de suggestu non pro-
 mulgabunt. Comicas, anniles, & interim
 obscenas fabulas, & quæ risum moveant
 citius, quam lachrymas propter peccata, po-
 puli auribus non ingerant, & omittis odii,
 invidiæ, insectationis, quæstus, ambitionis, &
 consimilibus nequam affectibus, sincere &
 pacifice Evangelium pacis annuntient: mu-
 tuis conviciis se non proscindant, nec alius
 alium pro concione impugnet, sed si quis al-
 terum

terum hæresin, vel perniciosum errorem, Sæcul. XVI. A.C. 1549.
aut aliud quidpiam, quod piarum aurium
sit offensivum, dixisse deprehenderit, Episco-
po, aut illius vicario, aut inquisitori Apo-
stolico, vel officiali loci, ordine etiam serva-
to evangelico, significet.

Ea vero potissimum doceant Pastores,
quæ ad tranquillitatem, & piam concor-
diam facere, & ad captum rudis populi ac-
comodata esse cognoverint, ejusmodi est sim-
plex explanatio Symboli, decem præcepto-
rum, Sacramentorum, & ceremoniarum
Ecclesiæ, Orationis Dominicæ: item cohor-
tatio ad pœnitentiam, in qua Christi Ser-
vatoris commemorent beneficia, ac pœnas
nunquam finiendas, quæ in malo obstinatis
paratæ sunt, ob oculos ponant: sed ne mi-
sericordiam desperent, rursus sublevent, ac
solentur.

Sanctorum religiosam mentionem subin-
de faciant, animosque Christi fidelium illo-
rum exemplis incitent, confirmet, & in-
tercessione consolentur. Doceant quoque ve-
ras Sanctorum reliquias reverenter haben-
das: contenti sint Evangelia, & lictiones,
quibus in dominicis, & festis diebus Ecclesia
utitur, interpretari populo, & ex his ser-
monem, & doctrinam ad ædificationem pa-
puli formare.

Quintus articulus loquitur de cultu
divino diligenter, ac religiose peragendo, nec-
non de disciplina chori observanda; est e-

Sæc. XVI.
A.C. 1549.

nim, inquit Synodus, *externus cultus signum*, ac manifestatio quædam cultus interni: hinc monet Clericos, *ut omnes pariter convenienti modulatione, & consona voce debitum Deo cultum nocturnum, & diurnum religiose, & devote exhibeant.* Hanc in rem Synodus refert, S. Augustinum testatum fuisse de S. Ambrosio, quod hic S. Doctor in *Mediolanensi Ecclesia sacrum cantum instituerit Ecclesiasticum juxta morem Ecclesiarum Orientalium, & quod hic idem cultus celebrari ceperit magno aliarum Ecclesiarum studio hymnos, & psalmos canentium.* Profert etiam Synodus S. Augustini verba, quibus testatur, quantum Ecclesiasticis hisce canticis fuerit affectus: „Quantum
 „ flevi Domine, ait S. Doctor, in hymnis, & canticis tuis, suave sonantibus Ecclesiæ vocibus acriter commotus? voces illæ influebant auribus meis, & eliquabatur veritas in cor meum; & ex ea æstuabat affectus pietatis, & currebant lacrymæ, & mihi bene erat cum illis. Et rursus: cum reminiscor, inquit, lacrymas, quas in primordio fidei meæ fudi ad cantus Ecclesiæ, & nunc quoque commoveor, non cantu, sed rebus, quæ cantantur; cum liquida voce, & convenientissima modulatione magnam hujus instituti utilitatem rursus agnosco: „

„ sco, magisque adducor consuetudi- Sæcul. XVI.
 „ nem approbare in Ecclesia, ut per A.C. 1549.
 „ oblectamenta aurium infirmior ani-
 „ mus in affectum pietatis assurgat. „

Sextus articulus præcipit, ut omnis, qui horis canonicis persolvendis deputati sunt, dent operam, ut collectis animis, quoad fieri potest, debitum pensum absolvant: nec ita se habeant, ut dum voce psallunt, quidvis potius, quam Deum animo cogitare videantur: semper caventes, ne propheticum illud audiant: Labiis quidem me honorant, cor autem eorum longe est a me. Quid autem est, voce quidem psallere, mente autem domum, aut forum circumire, nisi homines fallere, & Deum irridere! Grave admodum est, quod Scriptura dicit: Maledictus, qui facit opus Dei negligenter. Statuimus proinde, ut laudes divinæ per singulas horas non cursim, ac festinanter, sed tractim servatis intervallis decentibus, ratione dierum festorum, a profestis intermediis secernendorum, habitæ reverenter, & alacriter absolvantur.

Nullus item dum canonicæ preces in templo publice cantantur, aut leguntur, audeat privatim ibidem aliquid legere, ac ne horas quidem canonicas absolvere; sed concinat, ac una cum fratribus Deum honorificet. Contrarium qui fecerit, tanquam absens habeatur.

Sæcul. XVI.   A.C. 1549.   Articulus septimus prohibet, *ne aliquis, dum Sacra sunt, per templa vagetur, ac profana misceat colloquia.* Post hæc ex ordine enarrat omnia, quibus Dei cultus interturbari potest, ac demum Suffraganeis, ac Capitulis injungit, ut hujus decreti executioni invigilent.

In articulo octavo hæc leguntur: *Majorum nostrorum vestigia sequentes, & auctoritati sacrorum generalium conciliorum innitentes, ut cuncta in domo Dei ordine fiant, volumus, ut in metropolitana nostra Trevirensi, & in omnibus Cathedralibus, & collegiatis Ecclesiis civitatis, diæcesis, & provincie nostræ Trevirensis, habeantur duæ tabulæ, quarum una habeatur, aut ponatur in, aut circa chorum; in qua disciplina observanda descripta sit: ex cujus tenore satis liqueat, quando, & qualiter quis horis canonicis interesse debeat, ad cujus disciplinæ observantiam, Prælati cunctos sibi subditos rigorose commoneant, & compellant, & si alicubi hæcenus erecta non fuit, aut deperdita, eam rursus erigi, & describi jubemus. Secunda vero tabula locabitur, & ponetur in sacrario, aut alio loco convenienti, in qua quid ab unoquoque Canonico, vel alio beneficiato legendum, cantandumque sit, singulis diebus, & horis per hebdomadam scribatur.*

Ibidem

Ibidem quoque præscribitur, qualiter illi, qui choro assistunt, sese in capitulis gerere debeant. Sæcul. XVI.
A.C. 1549.

Nonus Articulus agit de *Missæ officio rite peragendo*: hanc in rem præcipue ea, quæ sequuntur, statuit: in *Missâ publica*, quando epistola legitur, hæc lectio non interrumpatur cantu, atque in elevatione Corporis, & Sanguinis Christi, & post, usque dum cantatur *Agnus Dei*, si leant organa, nulla cantetur antiphona, neque pro pace, neque adversus pestem, aut mortalitatem: sed silenter pro se quisque, aut flexis genibus, aut prostratis humi corporibus, passionis, ac mortis Christi commemorationem faciat; ac Redemptori gratias agat, pro beneficiis per mortem ipsius largissime acquisitis. Statuimus insuper, immo antiquorum Patrum statuta innovamus, ut sub summo Sacro nulli Sacerdotum liceat eodem in templo sacram rem facere, sed privatas *Missas* ante absolvant, ut omnibus ad publicum Sacrum convenire sit integrum, & chorus plenus, & collectior plenior, ac puriorem Deo cultum exhibeat.

Et si optare potius, quam sperare licet, adesse quotidie aliquos, qui *Eucharistiæ* accipiant; volumus tamen, ut Sacerdotes ad frequentationem hujus mysterii, & sacram communionem laicos adhortentur; nec tamen ideo Sacerdotes a quotidiano Sacro desistere oportet, quod desint, qui cum Sacer-

Sæcul. XVI. A.C. 1549. *dote sacra faciente mensæ Dominicæ quoti-
die Sacramentaliter communicent. Ordina-
mus præterea, ut per singulas diœceses no-
stræ Provinciæ Missarum officia decanten-
tur, & legantur, prout in missali ordinario
uniuscujusque Diœcesis ordinatum est. Et
si qua Diœcesis proprio ordine missalis ca-
ruerit, ad modum nostræ Trevirensis Eccle-
siæ missali utetur.*

In decimo articulo admodum numerum
festorum crevisse memorat, ac calentem fi-
delium devotionem frigescere, eoque ventum
esse, ut bona pars hominum omnia festa ne-
gligat, idque impune, nec sine Ecclesiæ dede-
core. Pauperes, qui non habent, unde alant
uxorem, & familiam, clamant, omnem fe-
re cessationem damnosam sibi esse. Operæ
pretium proinde nobis visum est festorum
numerum contrahere; quo & effrenes coer-
ceantur, & aliquid detur necessitati paupe-
rum: itaque hæc festa omnino celebria esse
volumus, & pro pastoralis nostri officio so-
lenniter celebranda mandamus, & præcipi-
mus: Dies Dominicos omnes, festum Nati-
vitatæ Christi, Stephani, Joannis, & o-
mnium Apostolorum, Circumcisionis, Epi-
phanicæ, & Purificationis, Annunciationis,
Assumptionis, Nativitatæ Virginis Mariæ,
Paschæ cum duobus sequentibus, Corporis
Christi, Joannis Baptistæ, Magdalencæ, Lau-
rentii, Crucis, Michaelis, omnium Sancto-
rum, Martini, Catharinæ, Andreæ, Nico-
lai,

lai, & Thomæ. Et in civitate nostra Trevi-
rensi hæc festa Patronorum, Maximi, Si-
meonis, Visitationis, Helenæ, Paulini,
Translationis Materni, & Eucharii. Et
in singulis Civitatibus, oppidis, & Paro-
chiis, dedicationis festa, & patrocinia cele-
brari mandamus.

Sæcul. XVI.
A.C. 1549.

Postea loquitur Synodus de aliis diebus festis, quos nonnisi usque ad meridiem feriari præcipit, ac, qua ratione celebranda sint, præscribit.

Undecimus articulus plura tradit præcepta pro restauranda Monachorum, ac Monialium disciplina, & præprimis prohibet, ne aliquis ante decimum quintum annum, ad probationis annum admittatur. Item ne quis anno probationis non completo ad professionem recipiatur. Item receptis sic præceptores idonei deputentur, qui eos in regulari observantia, & divinis officiis non minus, quam in literis, & e converso instituant & forment. Ad sacros ordines suscipiendos nonnisi ætate, & scientia sufficientes præsentent. Item idonei ad jussu Superioris sui, excusatione legitima cessante se faciant promoveri. Gratis quoque singuli ad professionem recipiantur, nullo accepto pretio, nec aliqua facta conventionione.

Insuper eadem Synodus prohibet, ne Moniales Ordinem aliquem professæ Confessorem habeant alium, quam ejusdem Ordinis.

Sæcul. XVI.
A.C. 1549. nis, & Regulæ. Alio Canone præcipitur, ut nullus Monachus sæcularibus negotiis sese immiscere præsumat. Denique statuitur, ut Ordinum Mendicantium quæstores integram Eleemosynæ partem ad conventum & in commune conferre studeant.

Duodecimus damnat violentias, quibus Monasteria exagitantur: præterea inhibet, ne quis aliquam religionem professus Ecclesiarum parochialium gubernacula, & curam suscipiat, nisi de ipsius Archiepiscopi vel Ordinariorum admissione, subsistente causa legitima, & superiorum suorum voluntate, & licentia obtenta, ita tamen, quod per superiores suos revocari possint, ac revocati humiliter obedire teneantur.

Ecclesias monasteriis unitas, seu incorporatas, si non tanta intercapedine distant, quin religiosi earundem curam habituri in communis vitæ regulari observantia, & obedientia degere possint, per huiusmodi religiosos provideri & regi modo idonei sint, permittimus.

Præcipit insuper, ut Mendicantium Ordinum fratres in verbi Dei propositione & prædicatione, in audiendis confessionibus Christi fidelium, in sepulturis, & funeralibus, & aliis huiusmodi, se per omnia conforment constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis desuper editis.

De casibus vero reservatis statuit, ne quis, non obstante quocunque privilegio, ab
iis

iis absolvere præsumat, nisi id specialiter ei
 sit commissum. Denique prohibet Reli-
 giosis curam animarum non habentibus, ne
 alicui sacram Eucharistiam porrigere præ-
 sumant, nisi de expressa permissione, & scien-
 tia pastoris.

Sæcul. XVI.
 A. C. 1549.

Articulus decimus tertius titulum
 præferebat de Decanis Christianitatis, atque
 Archipresbyteris, ubi Synodus mandat,
 ut omnium, & singularum Ecclesiarum pa-
 rochialium curati, intra annum a die ac-
 ceptæ possessionis, per se, vel per procurato-
 rem legitimum, præstent juramentum Deca-
 no. Præcipit quoque cunctis, ut capi-
 tulis a Decreto rurali indictis intersint,
 statuitque, ut pro se, & juribus suis Deca-
 nus habeat a quolibet decedente tres florenos
 Rhenenses. Denique aliud adhuc ibidem
 habetur statutum de Capellanis, & vice-
 curatis circa eorum redditus.

Decimus quartus articulus præscri-
 bit ea, quæ Parochis pro ipsorum mi-
 nisteriis erogare oportet, ac duodecim de-
 narios exigere permittit, si Sacramentum ex-
 tremæ unctionis administratur, ultra tamen
 nullus exigere præsumat, datum tamen,
 aut oblatum liberaliter recipere poterit.
 Pariter pro Baptismo, nuptiis, exequiis,
 & aliis funeralibus, quæ exigere licet,
 significat.

In

Sæc. XVI.
A.C. 1549.

In Articulo decimo quinto agit de Scholæ Magistris, ac de Canonicorum studiis, hancque in rem Synodus hæc habet: *Magna cura habenda est, ut juvenus nostræ civitatis, Diæcesis, & Provinciæ Treverensis, a primo ætatis flore, non minus Christianæ pietatis institutis, & incorruptis moribus imbuatur, quam Rudimentis literarum incontaminatis recte instituat, quapropter præcipimus, ut juxta Patrum antiquorum decreta singula collegia scholas instaurare, vel erectas conservare debeant, & Prælati Ecclesiarum, ac alii, quibus id muneris ex officio incumbit, solerter provideant, ut Pædagogi & Magistri idonei sint, & probi, atque vitæ omnino inculpata.*

Præcipit etiam, ut Canonici, qui in sacris majoribus Ordinibus fuerint, & studiis apti extiterint, ad Universitates Catholicas, arbitrio capituli, necnon sufficienti tempore eis determinato, ac præbenda eisdem assignata, salvo tamen, & deducto consueto onere mittere debeant: ipsis vero in minoribus existentibus, de præbenda, quæ eis deducto onere, si residerent, deberetur, in absentia respondere tenebuntur, data tamen prius sufficienti cautione, de perceptis simpliciter Ecclesiæ restituendis, si finitis annis pro studio concessis, mox tunc intra proximum annum sacris majoribus Ordinibus initiari,

tiari, & apud easdem Ecclesias residere di-
stulerint.

Sæcul. XVI.
A.C. 1549.

Agitur in Articulo decimo sexto contra eos, qui Clericos ad iudicium sæculare pertrahere præsumunt, quapropter Synodus ita pronuntiat: *Magnum abusum, & Canonibus, & Imperialibus legibus contrarium, omnino tollere, & abolere affectantes, vetera statuta provincialia prædecessorum nostrorum innovamus: & districte præcipiendo mandamus, quod nullus Ecclesiasticam personam trahere ad iudicium sæculare præsumat. Et si Laicus actor hoc fecerit, a jure suo cadat, & iudicatum non teneat, & iudex ex tunc omni potestate iudicandi sit privatus: Clericus vero actor alium Clericum trahens ultra præmissa, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat: Clericus vero reus sub simili pœna, præter alias pœnas juris, in iudicium laicale non consentiat. Et quicumque iudex sæcularis directe, vel indirecte, per se, vel alium, clericum coram se litigare, aut respondere compellit, aut cautionem, vel fideiussionem exigit, aut impedimentum, & molestiam infert, aut procurat, quo minus Ecclesiasticæ personæ, in foro Ecclesiastico libere agere, & defendere possint; ipso facto sententiam excommunicationis incurrat.*

Prohibet articulus decimus octavus, ne quis aliqua statuta contra libertatem Ecclesiæ facere præsumat, simulque
Syno-

Sæcul. XVI. Synodus irritat omnia ejusmodi statu-
A.C. 1549. ta, quæ contra libertatem Ecclesiæ hu-
 cusque facta fuerunt, indictis gravissi-
 mis pœnis, *salvis insuper aliis pœnis con-
 tra tales in Concilio Generali promulgatis.*

In decimo nono articulo hæc ha-
 bentur: *Etsi sacræ Cæsareæ Majestatis
 Augustanæ reformationem nobis, & aliis
 Archiepiscopis, Episcopis, & Ecclesiarum
 Prælati, ad deliberandum traditam, &
 eam quasi sacris Canonibus consonam, &
 convenientem, sine omni sanctæ Sedis Apo-
 stolicæ præjudicio probatam receperimus;
 & in nostra Diœcesi Trevirensi solemniter
 publicari, & exequi, quantum in nobis fuit,
 curaverimus, nos tamen auctoritate metropo-
 litica nonnulla statuta circa morum corre-
 ctionem in hac Synodo edi, & publicari
 mandamus, eaque in usum deduci jubemus.*

Denique in articulo vigesimo Syno-
 dus hæc mandat, ut per civitatem, Diœ-
 cesim, & Provinciam nostram Treverensem,
 horum nostrorum statutorum legitima fiat
 publicatio, & quod omnium, & singulo-
 rum monasteriorum, Collegiorum Prælati,
 & Rectores, necnon Christianitatis Decani
 & plebani locorum, copiam statutorum
 semper, & continuo penes se habeant, &
 teneant, & in eis statuta, & ordinata, in
 quantum quemlibet concernunt, inviolabili-
 ter observent, alioquin negligentes, seu con-
 trarium facientes, in iis scriptis excommu-
 nica-

nicamus, præter alias pœnas supra commi-
 natas, reservando tamen nobis, & successo-
 ribus nostris Archiepiscopis Trevirensibus
 metropolitanis potestatem super præmissis
 omnibus, & singulis addendi, minuendi,
 corrigendi, extendendi, interpretandi, &
 declarandi, quoties opus fuerit.

Omnia hæc Decreta die decima ter-
 tia Maji in Trevirensi Ecclesia Cathed-
 rali fuere approbata. Præterea plu-
 res alii Metropolitanæ Catholici eadem
 Cæsarea edicta Augustæ condita tam
 circa *Interim*, quam circa Cleri emen-
 dationem promulgari curarunt, eorum
 tamen acta ad nos non pervenerunt.

§. C.

*Franciæ Regis edictum contra Pro-
 testantes.*

Pariter Galliarum Rex suum reforman-
 di studium quodam specimine exe-
 rere satagebat; quippe die quarta Ju-
 lii Lutetiam Parisiorum ingressus so-
 lemnem decrevit supplicationem, cujus
 rationem populo demonstrabat edito
 hanc in rem edicto, in quo hæc lege-
 bantur: *Ad Majorum meorum exemplum*
statui omnino, suscipere fidei Catholicæ,
Religionis, authoritatis, & libertatis apo-
stolicæ, & ministrorum Ecclesiæ patroci-
nium, atque tutelam: inter causas, hæc
Hist. Eccles. Tom. XL. B etiam

Sæcul. XVI.
 A.C. 1549

*Nouveau re-
 cueil de ci-
 qui s'est passé
 contre les
 Protestants
 en France par
 le Fevre in q-
 Sarpi hist.
 Conc. Trid.
 3. p. 480.
 Sleid. l. 21.
 p. 763.*